

Legal Alert

Prawo Ochrony Środowiska

Warszawa | 10 czerwca 2014

RZĄDOWY PROJEKT USTAWY

Streszczenie głównych propozycji legislacyjnych zawartych w Projekcie, ważnych dla przedsiębiorców

Autorzy: Magdalena Mitas, Dr Michał Będkowski-Koziół, Karolina Mordasewicz-Toczyska

- Zostaną zastrzeżone dopuszczalne wielkości emisji gazów (zarazem dopuszczone odstępstwa)
- Przedsiębiorcy będą musieli dostosować się do zmienionych zasad wydawania pozwoleń zintegrowanych, w tym:
 - poszerzona zostanie lista rodzajów działalności wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego
 - wzmocniona zostanie rola najlepszych dostępnych technik (BAT)
 - właściwy organ będzie uprawniony do określenia w pozwoleniu zintegrowanym dodatkowych wymagań związanych z eksploatacją instalacji, jeśli będzie to konieczne do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości
 - przedsiębiorcy zostaną zobowiązani do opracowania raportu początkowego zawierającego informacje na temat zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych
 - przedsiębiorcy zostaną zobowiązani do prowadzenia monitoringu gleby i wód podziemnych
 - przedsiębiorcy zostaną zobowiązani do remediacji oraz doprowadzenia gleby i wód podziemnych na terenie zakładu do stanu początkowego
 - rozbudowany zostanie katalog obowiązków, których niespełnienie grozi karą grzywny
 - zostanie wprowadzone ułatwienie - umożliwienie różnym podmiotom prowadzącym oznaczone części jednej instalacji objęcia jej jednym pozwoleniem
 - zostanie wprowadzony nieoznaczony termin obowiązywania pozwoleń zintegrowanych

Magdalena Mitas

Adwokat, Partner
Prawo Energetyki i Ochrony Środowiska
m.mitas@kochanski.pl

Dr Michał Będkowski-Koziół

Partner
Prawo Konkurencji i Antymonopolowe
m.bedkowski-koziol@kochanski.pl

Karolina Mordasewicz-Toczyska

Prawnik
Prawo Energetyki i Ochrony Środowiska
k.mordasewicz@kochanski.pl

Wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17) („Dyrektywa IED”).

OGÓLNE ZAŁOŻENIE

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:334:0017:0119:pl:PDF>

(Konsolidacja obowiązujących przepisów wspólnotowych dotyczących emisji przemysłowych - Dyrektywa IED zastępuje siedem dotychczas obowiązujących dyrektyw).

Przejęciowy plan krajowy:

- stworzenie ram prawnych wprowadzenia mechanizmów elastycznych określonych w art. 32, 33 i 35 dyrektywy IED pozwalających na ograniczone odstępstwo od standardów emisyjnych wprowadzonych przez dyrektywę IED

Zmiana zasad dotyczących wydawania pozwoleń zintegrowanych poprzez:

- umożliwienie różnym podmiotom prowadzącym oznaczone części jednej instalacji objęcia jej jednym pozwoleniem
- umożliwienie wydania nowego pozwolenia zintegrowanego z urzędu, w przypadku gdy zachodzi konieczność ujednoczenia treści pozwolenia zintegrowanego
- wprowadzenie nieoznaczonego terminu obowiązywania pozwoleń zintegrowanych
- wprowadzenie zasady, że treść pozwoleń zintegrowanych będzie analizowana i, w razie konieczności, zmieniana co 5 lat oraz każdorazowo po ukazaniu się nowej konkluzji BAT
- wzmocnienie roli najlepszych dostępnych technik (BAT) - konkluzje BAT stanowiąc będą podstawę ustalania wymagań wynikających z najlepszych dostępnych technik określanych w pozwoleniach zintegrowanych; termin na dostosowanie się do nowych wymagań będzie nie dłuższy niż 4 lata od dnia publikacji konkluzji BAT
- wprowadzenie obowiązku dołączania do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego kopii programu zapobiegania awariom lub kopii raportu o bezpieczeństwie
- umożliwienie właściwemu organowi określenia w pozwoleniu zintegrowanym dodatkowych wymagań związanych z eksploatacją instalacji, jeśli jest to konieczne do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości

Zmiana zasad dotyczących przenoszenia praw i obowiązków wynikających z pozwoleń:

- podmiot, który stanie się prowadzącym instalację lub jej oznaczonej części (w miejsce innego podmiotu, dotychczas pełniącego tę rolę), z mocy prawa będzie przejmował prawa i obowiązki wynikające z pozwoleń dotyczących tej instalacji lub jej oznaczonej części; nie będzie zatem koniecznym występowanie z wnioskiem o przeniesienie praw i obowiązków

Nowe zasady ochrony gleb i wód podziemnych:

- obowiązek opracowania raportu początkowego zawierającego informacje na temat zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych
- obowiązek prowadzenia monitoringu gleby i wód podziemnych w trakcie prowadzenia działalności oraz oceny stanu zanieczyszczenia po zakończeniu eksploatacji instalacji
- obowiązek doprowadzenia gleby i wód podziemnych na terenie zakładu do stanu początkowego i niestwarzającego znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska, po zakończeniu działalności
- wprowadzenie definicji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi (szkody wyrządzone przed 30/04/2007 r. oraz szkody, od których wystąpienia upłynęło więcej aniżeli 30 lat)

ZASADNICZE ZMIANY

- ustalenie, że rejestr historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi będzie prowadzony przez GDOŚ oraz obowiązku identyfikacji zanieczyszczeń historycznych (Minister Środowiska określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres informacji, które będą gromadzone w rejestrze)
- ustanowienie uprawnienia RDOŚ, w zakresie terenów o domniemanym historycznym zanieczyszczeniu, do wydania decyzji o obowiązku przeprowadzenia badań zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz przedłożenia ich wyników do RDOŚ (nie stosuje się, gdy podmiot korzystający ze środowiska posiada pozwolenie zintegrowane, w którym określono sposób wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi)
- wprowadzenie uprawnienia RDOŚ do wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w celu potwierdzenia występowania historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi lub w celu opracowania planu remediacji
- wprowadzenie definicji remediacji – co stanowi swego rodzaju wskazówkę dla organów oraz przedsiębiorców dotyczącą zakresu możliwych działań naprawczych (np. remediacja może polegać na samooczyszczaniu – dodano też definicję samooczyszczania)
- wprowadzenie uprawnienia właściciela gruntu do wskazania sprawcy zanieczyszczenia aby uwolnić się od obowiązku remediacji
- jeżeli władający powierzchnią ziemi wykaze, że historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, której remediacja spowodowała poniesienie kosztów, spowodował kto inny, RDOŚ nakłada w drodze decyzji obowiązek zwrotu tych kosztów przez sprawcę
- za niewypełnienie obowiązków związanych z remediacją przewiduje się karę grzywny (ustawa nie określa wysokości grzywny)

Program monitorowania lotnych związków organicznych:

- nowe zadania organów realizujących kontrole w ramach programu monitorowania (są to IOŚ, IH, nadzór budowlany); nowelizacja umożliwi Ministrowi Gospodarki uregulowanie w drodze rozporządzenia kwestii związanych z monitorowaniem wymagań dot. zawartości LZO w niektórych wprowadzanych do obrotu farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków oraz mieszanin do odnawiania pojazdów.

Zmiana zasad dotyczących administracyjnych kar pieniężnych:

- rozbudowany zostanie katalog obowiązków, których niespełnienie grozi karą grzywny (w tym nowy rozdział 5 „Przepisy szczególne dotyczące kar za niespełnianie warunków uznawania za dotrzymane maksymalnych emisji substancji ze źródeł spalania paliw, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 146h”)

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw dokonuje zmian w następujących ustawach:

- o Inspekcji Ochrony Środowiska
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- prawo energetyczne
- o Inspekcji Handlowej
- o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw
- o ochronie przyrody
- o opłacie skarbowej

ZMIANY W INNYCH USTAWACH

- o zapobieganiu szkodom w środowisku
- o udostępnianiu informacji o środowisku
- o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji
- o odpadach
- zmiany te w przeważającej mierze są konsekwencją zmian w ustawie – Prawo ochrony środowiska.

W szczególności zwracamy uwagę na zmiany w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie:

- doprecyzowano, że ustawy szkodowej nie stosuje się do bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, która zaistniała przed dniem 30/04/2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30/04/2007 r., a także jeżeli od zdarzenia upłynęło więcej niż 30 lat, w tym do historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi
- dodano m.in. definicje działań naprawczych, regeneracji, stanu początkowego
- obowiązek doprowadzenia gleby do ustalonych standardów/przeprowadzenia działań naprawczych zostanie zastąpiony obowiązkiem remediacji
- rozbudowano katalog informacji jakie musi zawierać wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych (wniosek ten będzie teraz dotyczył tylko szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach, szkody w środowisku w powierzchni ziemi będzie dotyczyła remediacja)
- dla szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub w wodach będzie wydawana decyzja uzgadniająca warunki przeprowadzenia działań naprawczych natomiast dla szkody w środowisku w powierzchni ziemi będzie wydawana decyzja uzgadniająca warunki przeprowadzenia działań naprawczych jednak różniąca się w treści – tj. decyzja ustalająca plan remediacji
- udzielono delegacji ustawowej Ministrowi Środowiska do określenia w drodze rozporządzenia:
 - rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobów ich prowadzenia dla szkód w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych lub wodach
 - warunków i sposobów przeprowadzania remediacji – dla szkód w środowisku w powierzchni ziemi
- wprowadzono poprawki dotyczące sposobu transpozycji dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku oraz wyeliminowanie problemów interpretacyjnych związanych ze stosowaniem obowiązujących przepisów w tym zakresie (m.in. w konsekwencji analizy orzecznictwa przez Ministerstwo Środowiska).

W propozycji zmiany ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach należy przede wszystkim zwrócić uwagę na rozszerzenie definicji spalarni odpadów o sformułowanie: „jeżeli współspalanie odpadów odbywa się w taki sposób, że głównym celem tej instalacji nie jest wytwarzanie energii ani wytwarzanie produktów materialnych, tylko termiczne przekształcenie odpadów, wówczas instalacja ta uważana jest za spalarnię odpadów”.

1. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, które uchyli rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26

**PROJEKTOWANE
ROZPORZĄDZENIA**

lipca 2002 r. pod tym samym tytułem (Dz. U. Nr 122, poz. 1055).

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 201 ust. 2 ustawy).

WAŻNE: poszerzenie listy rodzajów działalności wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

2. Projekt rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, które uchyli rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95, poz. 558).

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 146 ust. 3 ustawy)

WAŻNE: zmiana zasad dotyczących standardów dla emisji gazów (zaostrenie dopuszczalnych wielkości emisji dla źródeł energetycznego spalania, spalania odpadów i produkcji ditlenku tytanu).

3. Projekt rozporządzenia w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody, które uchyli rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. pod tym samym tytułem (Dz. U. Nr 206, poz. 1291)

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 148 ust. 1 ustawy).

4. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 210 ust. 4 ustawy).

5. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, który uchyli Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359)

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 101a ust. 5 ustawy).

WAŻNE:

- zostaną wskazane listy substancji powodujących ryzyko dla gleby, ziemi i wód podziemnych, oraz ich dopuszczalne zawartości w glebie i w ziemi (zastąpią dotychczasowe standardy jakości).
 - wprowadzona zostanie delegacja ustawowa dla Ministra Środowiska w przedmiocie fakultatywnego wydania rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania dopuszczalnej zawartości w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko, innej niż substancje objęte rozporządzeniem w sprawie oceny wystąpienia zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
6. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rejestru historycznych

zanieczyszczeń powierzchni ziemi

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 101c ust. 12 ustawy).

7. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 14 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie).

8. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku

(załącznik do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - tylko jako materiał informacyjny; rozporządzenie ma stanowić realizację upoważnienia zawartego w projektowanym art. 26a ust. 7 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie).

9. Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Przejściowego Planu Krajowego - w obecnej wersji projektu zamieniono obowiązek wydania ww. rozporządzenia przez Ministra Środowiska na fakultatywne wydanie rozporządzenia dotyczącego wymagań istotnych dla realizacji PPK na podstawie projektowanego art. 146i ustawy.

Jeśli jakiegokolwiek zagadnienia związane z nową regulacją budzą Państwa wątpliwości lub wymagają bliższych wyjaśnień prawnicy Kancelarii Kochański Zięba Rapala i Partnerzy pozostają do Państwa dyspozycji.

Kochański Zięba Rapala i Partnerzy
Metropolitan, Pl. Piłsudskiego 1
00-078 Warszawa
Tel.: +48 22 326 9600
Fax: +48 22 326 9601
www.kochanski.pl